

[Stæhr Johansen.]

Jeg synes, det er rimeligt, at der gives de bestående detailmejerier en vis frist til at tilpasse sig de ændrede vilkår, og den i lovforslaget foreslåede overgangsperiode og de bestemmelser, der knytter sig til denne, finder jeg, måske i modsætning til hr. Børge Schmidt, giver tilfredsstillende beskyttelse i den vanskelige omstillingsperiode. Hvis hr. Børge Schmidt har læst betænkningen, vil han have bemærket, at et flertal i mælkeudvalget var indstillet herpå; der var andre, som ønskede, at man skulle have liberaliseret totalt med det samme. Men her gjorde det sig gældende, at politik er det muliges kunst, og jeg mener, man fandt den rigtige vej frem med den overgangsordning, som er foreslået.

Der kommer fordele for detailmejerierne, idet man efter disse bestemmelser med øjeblikkelig virkning ophæver bestemmelserne om begrænsning af varesortimentet og de restriktive bestemmelser om afståelse af mælkeudsalg, og den tyngende pligt til at holde åbent på søn- og helligdage samt pligten til udbringning af varer vil ligeledes bortfalde. Det er efter min opfattelse meget store fordele. Ser man på udviklingen i Norge og særlig i Sverige, hvor man allerede for 5-6 år siden indledte disse operationer, vil man se, at detailmejerierne dér er omdannet til forretninger med et stort varesortiment og formentlig også med større fortjenstmuligheder for indehaverne, end et detailmejeri ville kunne give.

Som jeg sagde før, finder jeg det naturligt, at liberaliseringen påbegyndes langsomt derved, at kommunerne i overgangsperioden kun kan tillade antallet af mælkeudsalg forøget med indtil 10 pct., foruden at det tillades bagerier og konditorier at sælge mælk på søn- og helligdage. Hvor stram kontrollen skal og kan være, som hr. Børge Schmidt var inde på, er det vanskeligt at udtale sig om; men der er jo allerede visse bagerier og konditorier, som arbejder under disse bestemmelser, og sådan særlig store lovbrud på disse områder har jeg i hvert fald ikke været opmærksom på. Jeg betragter imidlertid også dette som mindre væsentligt.

Det vigtigste er de bestemmelser, der skal gælde efter 1. januar 1971, og jeg har her blandt andet hæftet mig ved bestem-

melsen om ændring i det geografiske område. Efter lovforslaget kan handelsministeren foretage ændringer i lovens geografiske område, når der af en kommunalbestyrelse fremsættes anmodning herom. Dette er en ret vid bemyndigelse for ministeren. I bemærkningerne til den nævnte paragraf fastslås det dog, at bemyndigelsen kun vil blive brugt i undtagelsestilfælde og i overgangsperioden kun, når der ikke derved påføres den bestående detailmælkehandel væsentlige ulemper. Ordet „væsentlige“ har ministeren sat ind i kommissionens forslag, og selv om denne lille ændring nok vil skabe nogen misfornøjelse i detailhandlerkredse, kan jeg tilslutte mig ministerens bemærkninger, idet jeg håber — og det tror jeg da også er givet — at ministeren vil administrere den i den ånd, der egentlig ligger i kommissionens forslag. Jeg kan godt forstå, at der kan opstå tekniske vanskeligheder, hvor ministeren må gribe ind, men hvis der opstår væsentlige ulemper, håber jeg, at der bliver administreret efter ordlyden.

Ministeren har ikke ment i lovforslaget at kunne medtage den af udvalgets flertal foreslåede bestemmelse om kommunernes adgang til prisfastsættelse for at imødegå urimelige lokale prisudviklinger. Adskillige medlemmer af mælkeudvalget pegede på, at den frie prisdannelse under frie konkurrenceforhold fra 1. januar 1971 måske kunne bevirke, at mælken i visse forretninger blev solgt som lokkevarer til urimeligt lave priser til skade for detailmælkehandelen og særlig for mælkeruterne, hvilket i det lange løb næppe ville gavne forbrugeren.

Ministeren har imidlertid tilsluttet sig det mindretal, der gik imod forslaget, med henvisning til, at eventuelle indgreb burde ske inden for monopolloggivningens rammer.

Som et af de medlemmer af udvalget, der gik ind for flertalsindstillingen, kan jeg naturligvis ikke være enig med ministeren på dette punkt. Jeg tror, at der i sådanne tilfælde vil være brug for en hurtig udrykning, der mest effektivt kan foretages af de kommunale myndigheder, der kender de lokale forhold. Men jeg erkender, at der her er tale om et mere teknisk betonet spørgsmål, som jeg håber vi kan se nærmere på